

Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan	Redactie: G. D. DUURSMA.	Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat Adres:
G. D. DUURSMA. Rijperkerk, post Hardegarijp (Friesland).	Girorekening No. 133550 - UTRECHT	Mej. J. J. E. v. d. THOORN. Amalia van Solmsstraat 80. DEN HAAG.
Bestuur: A. F. H. BUINING. <i>Voorzitter</i> , Hohorst, Hamersveld; Mej. J. J. E. v. d. THOORN. <i>Secretaresse</i> , den Haag; CHR. F. W. SLIJPER. <i>Penningmeester</i> , Utrecht, Homeruslaan 52; G. D. DUURSMA. <i>Rijperkerk</i> , post Hardegarijp (Friesland); M. W. B. VAN OOSTEN. Den Haag, de Ruyterstraat 18.		

CHAMAECEREUS GRANDIFLORUS (Br. et R.) Frit.

Chamaecereus grandiflorus is reeds een 25-tal jaren bekend, doch komt toch zelden in onze verzamelingen voor en dan meestal nog onder den naam *Lobivia grandiflora* Br. en R.

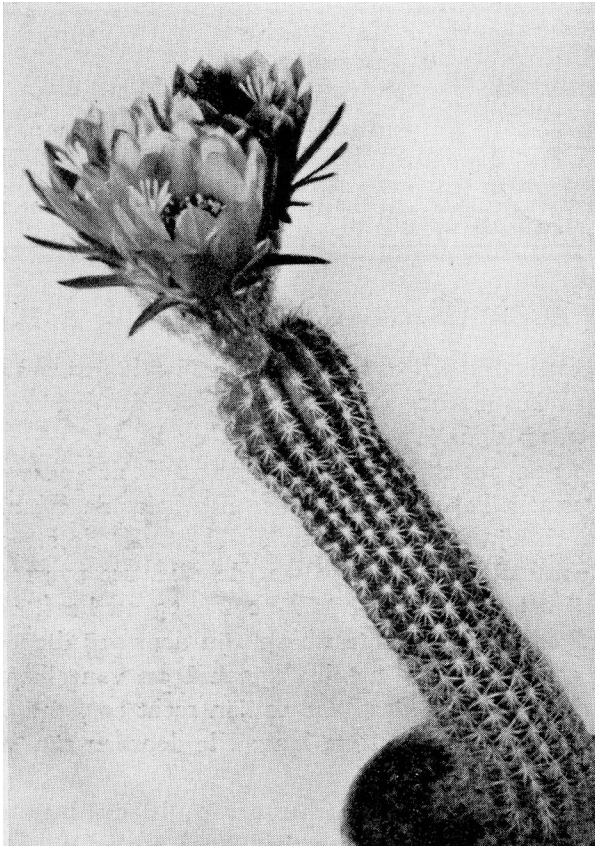
Op het eerste gezicht lijkt het wat vreemd, dat deze plant tot hetzelfde geslacht behoort als de ons allen bekende *Chamaecereus Silvestrii*. doch bij nadere beschouwing blijkt, dat de structuur der plant en vooral die der bloemen met deze laatste overeenkomt.

De hierbij afgebeelde plant is 22 cm hoog en heeft een doorsnede van 5 cm. De 15 rechte ribben zijn door vrij diepe groeven van elkaar gescheiden. De areolen liggen 1 cm van elkaar en zijn met ca 15 doorns bezet. Deze doorns zijn recht en puntig, de grovere middendoorns zijn tot 1 cm lang; alle doornen zijn geelachtig van kleur.

De prachtige bloemen zijn bekervormig, 10 cm lang en 8 cm breed, glanzend donkerrood met donkerder keel. De petalen zijn breed spatelvormig, van boven afgerond, met fijne tandjes en eindigend in een kort puntje. De onderste rij is veel smaller. Zij vertoonen een donkere streep in het midden en staan sterk uitgespreid. De vele meeldraden staan in twee groepen, ze zijn rood gekleurd en dragen gele helmknoppen. De stamper heeft een langen roodbruinen stijl, zoodat de daarop staande 12- 13 geelgroene stempels ver boven de helmknoppen uitsteken. De bloembuis draagt kleine schubben van 10-12 mm lengte en is slechts weinig behaard.

De plant schijnt bij ons in cultuur niet gemakkelijk te bloeien.

toch gaf de hierbij afgebeelde plant dit jaar 6 prachtige bloemen, welke alle op de areolen van het vorige jaar ontstonden. De bloemen kunnen echter evengoed op veel oudere areolen ontstaan, zoodat zij soms in het midden der plant te voorschijn komen. De plant maakt gemakkelijk spruiten, vooral aan de basis.

Chamaecereus grandiflorus (Br. et R.) Frit.

Foto de Veen.

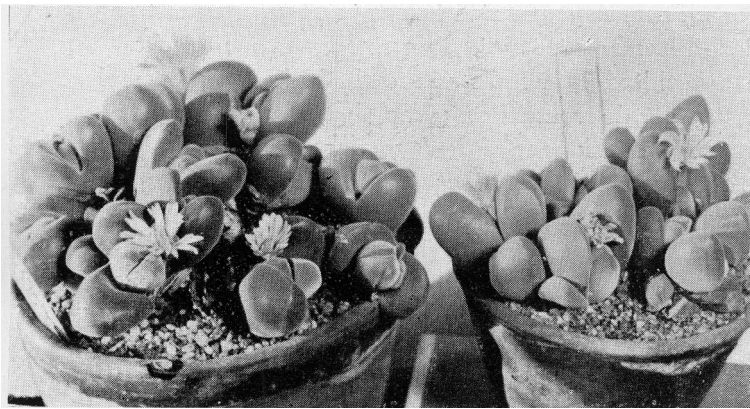
Chamaecereus grandiflorus werd voor het eerst in 1916 door l. A. Schaf e r gevonden tusschen Andalgola en Conception in Argentinië op een hoogte van 1750 m.

TH. DE HAAS.

GIBBAEUM DISPAR N. E. Br.

Na *Gibbaeum album* N.E.Br. is *Gibbaeum dispar* wel de mooiste van alle *Gibbaeum*-soorten: vooral is dit het geval, indien men de plant gedurende het geheele jaar zooveel mogelijk aan het volle zonlicht blootstelt en zij daardoor inplaats van de groene kleur, welke de bij ons gekweekte exemplaren veelal hebben, een fraaie bruinachtige tint aanneemt. In haar vaderland (Ladysmith Division, tusschen Waterval en van Wijks Dorp) heeft zij dan ook dezelfde kleur als de bruinachtige, met bruine steenen bezaaide bodem, waar op zij groeit en zij geeft daardoor een prachtig voorbeeld van mimicry.

Gibbaeum dispar wordt beschreven door N. E. B r o w n in „The Gardeners Chronicle” van 1926. I Vol. LXXIX, bldz. 215 en verder o.m. door Dr T ischer in „Monatschrift für Kakteenkunde” (Deutsche Kakteen-Gesellschaft), 1932. bldz. 17.

Gibbaeum dispar N. E. Br.

Foto Dr. de Boer.

Jonge exemplaren van *Gibbaeum dispar* zijn weliswaar stamloos, doch oudere exemplaren vormen een liggend stelsel van vertakkingen, welke met zoogen. accessorische wortels (bijwortels) aan den bodem zijn vastgehecht: elke vertakking draagt eenige (1 à 3) hoofdjes, welke uit 1 tot 3 scheef, doch zwak gekielde bladparen bestaan; de oude bladparen verschrompelen nl. niet eerder, dan nadat het nieuwe bladpaar zich volkomen ontwikkeld heeft, zoodat in een zeker stadium, zoowel het oude, als het jonge, binnenste bladpaar in vollen groei aanwezig is: hier en daar ontwikkelen zich 2

jonge bladparen tusschen het oude, zoodat die hoofdjes dan uit 3 bladparen bestaan.

De hoofdjes hebben een lengte van 2,5 à 3,5 cm, terwijl de twee andere afmetingen ongeveer 1,75 à 2, resp. 3 à 3,5 cm zijn.

Het jonge bladpaar vertoont een scheeve, diepe spleet, terwijl het eene blad grooter is dan het andere (vandaar de naam *dispar* = ongelijk); de twee jonge bladeren vormen in 't begin samen een ongeveer eivormig lichaam, dat door eene fijne, fluweelachtige, witte beharing groenachtig wit van kleur is. De oude bladparen verliezen deze fluweelachtige witte beharing langzamerhand en zij hebben dan in vollen groei vooral aan het boveinde een bepaalden glans, welke op de afbeelding vrij goed is waar te nemen.

Gibbaeum dispar bloeit in de tweede helft van November (niet in Augustus, zooals J a c o b s e n in „die Sukkulenten“ mededeelt) en wel met lila roode bloemen, welke zwak welriekend zijn en een doorsnee van 1,5 à 2 cm hebben.

In ons klimaat openen zich helaas in de laatste helft van November deze bloemen niet altijd meer in hare volle pracht.

De afbeelding laat links één oud, 20-hoofdig exemplaar zien, afkomstig uit de verzameling van den Heer S w ü s t e. waarvan de langste vertakkingen 6 à 7 cm lang zijn geworden en welke plant een doorsnee van 13 cm heeft. De rechtsche groep bestaat uit een viertal jongere, 2-hoofdige exemplaren.

Gibbaeum dispar is gemakkelijk uit zaad te kweken; de cultuur is gemakkelijk en de plant is vrij sterk; men geve echter ook in den zomer vrij weinig water, om deze watergift tegen den bloeitijd (November) nog belangrijk te verminderen; gedurende Januari tot en met Maart giete men in het geheel niet bij oudere exemplaren; zaailingen en jonge, nog niet bloeibare exemplaren houdt men het beste van aanvang November af geheel droog, doch bij te sterke schrompeling geve men zaailingen in den winter een enkele keer een weinig water, door de pot even in lauw water te plaatsen; het water mag echter in geen geval den grond tot boven aan toe bevochtigen.

Dr H. W. DE BOER.

LITHOPS BELLA N. E. Brown

Ofschoon zij een oude bekende en geen zeldzaamheid in onze verzamelingen is, blijft zij toch één der mooiste Lithopssoorten.

De plant groeit langzaam, zoodat men haar dan ook meestal met

één of twee hoofdjes ziet, pas op lateren leeftijd begint zij zoden te vormen, tot zes hoofdjes toe. De corpuscula zijn 2 à 3 cm in diameter met convexe lobben aan den top. De kleur der zijkanten is blauwachtig grijs-geel. De kleur van het bovenvlak is nogal variabel en loopt van geel-wit over geel-bruin tot okerkleurig toe. In het midden van iedere bladoppervlakte bevindt zich een onregelmatig vertakte teekening van groen-grijze kleur, welke prachtig tegen den omringenden rand afsteekt. Deze teekening is iets ingezonken, zoodat het oppervlak een weinig bobbelig is. De jonge bladparen hebben over het algemeen een lichtere kleur dan de oude.

Lithops bella N. E. Brown.

Foto de Veen

De bloem is zuiver wit en bij volwassen planten 3 à 4 cm in doorsnede.

De plant is gemakkelijk in cultuur. In de volle zon geplaatst, schrompelt zij echter vrij snel, zoodat zij in den zomer meer vocht kan verdragen dan de meeste andere Lithopssoorten. Het is tevens een bloeiwillige soort: de bloemen verschijnen gedurende de maand October. De plant is eetbaar en niet zout van smaak.

Lithops bella is afkomstig uit Groot-Namaqualand en wordt ge-

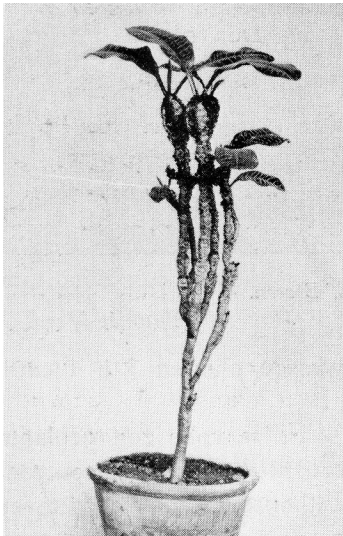
vonden bij Aus, Garub en in de Groot Karasbergen. Het plaatsje Aus ligt in het Zuiden van Groot-Namaqualand op den rand van de Namibwoestijn; de gemiddelde regenval in Aus is 4.34.

TH. DE HAAS.

EUPHORBIA FOURNIERI (Hort.) Andr.

Jaren geleden waren wij in het bezit van een mooi exemplaar van *Euphorbia Fournieri*, welke men toentertijd haast nergens anders dan in botanische tuinen aantrof. Ook nu ziet men deze plant zoo goed als nooit in liefhebbersverzamelingen, wat wel jammer is. want deze *Euphorbia* behoort tot een der merkwaardigste onder haar soortgenooten. Nu moeten wij er direct aan toevoegen, dat *Euphorbia Fournieri* voor den gewonen liefhebber, zonder een goed verwarmbare kas, minder geschikt is. Dit was dan ook de oorzaak, dat wij onze plant, hoewel volwassen, in de kamer niet door den winter konden krijgen. Nu wij echter een warme kas tot onze beschikking hebben, aarzelden wij geen "ogenblik deze goede oude bekende weer aan de collectie toe te voegen.

Euphorbia Fournieri (Hort.) Andr. wordt ongeveer 30 cm hoog. De plant is struikvormig vertakt. doch heeft de eigenaardigheid, dat het jongste, topgedeelte, veel dikker is dan het onderste gedeelte. Deze verdikte kopstukken zijn het, welke aan de plant haar succulent karakter geven: zij gelijken op een vierribbigen en zuilvormigen *Cereus*. Deze ribben hebben een kamvormig voorkomen, waarbij het zeer eigenaardig aandoet. dat deze kamvormige kanten fraai rood gekleurd zijn. Aan den top van het *Cereus*achtig verdikte stamgedeelte bevinden zich de tamelijk groote, dikke, langwerpige-lancetvormige bladeren, welke een rooden bladsteel hebben en ook aan de onderzijde deze levendige kleur vertoonen, terwijl de boven-

Euphorbia Fournieri (Hort.) Andr.

Foto archief Hortus Botanicus, Utrecht kant prachtig zilverwit generfd is.

In de literatuur vinden wij niet veel over *E. Fournieri* vermeld. *Alwin Berger* vermeldt ze alleen volledigheidshalve in zijn overigens uitgebreide monografie „Sukkulente Euphorbiën”. Volgens dezen auteur is ze afkomstig van het eiland Madagaskar en moet ze als warme kasplant behandeld worden. Blijkens mededeeling in de „Wiener Illustrierten Gartenzeitung”, jaargang 1893, is het een bastaard, door den Franschen Cactuskweeker *Rebut* te *Chazay d’Azerques*, gewonnen uit *Euphorbia Bojeri* en een andere, niet genoemden soortgenoot.

Hoe het ook zij, *E. Fournieri* is haar plaats in de warme kas van elken succulentieliefhebber ten volle waard. Behalve vrij veel warmte in den winter stelt ze geen bijzondere eischen. De bloei heeft, evenals bij de meeste *Euphorbia*’s het geval is, weinig te beteekenen, maar is wel van practische beteekenis, daar voldoende kiemkrachtig zaad geleverd wordt. Zoo zelfs, dat vaak langs de paden in de kas verscheidene plantjes uit het neergevallen zaad opkomen.

„Vijversburg”.

G. D. DUURSMA.

HET LEEKENHOEKJE.

*Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft
s.v.p. zenden aan J. J. E. van den Thoor n
Amalia van Solmsstraat 80. Den Haag.*

HET KWEKEN VAN SUCCULENTEN IN DE KAMER II.

Onder de cactussen zijn de bekendste kamerplanten de *Phyllo*’s. Het zijn epiphyten, dat zijn planten, die op andere planten, in dit geval op boomen, leven. (Epi- op, phuton = plant). Daar ze dus gewend zijn aan een beschuttend bladerdak, weet men, dat ze geen langdurige zonnebestraling verdragen: hetgeen verklaart, waarom *Phyllo*’s voor een raam beter groeien en vooral bloeien dan in een cactuskas, waar het ‘s zomers te zonnig en te warm en ‘s winters te koud voor deze planten is. De bekendste soorten zijn de roodbloeiende *Ackermannii*’s. Er bestaan twee planten van denzelfden naam: de eene met dunne, langgesteelde, vlakke takken en bloemen met paarsen stamper en meeldraden en de andere met zware ongesteelde platte takken, afgewisseld met sterke driekantige takken en bloemen met witte meeldraden. De eerste, de echte *Ackermannii*, door *Georg Ackermann* in 1824 geïmporteerd, komt slechts zelden zuiver voor, de tweede is een kruising van deze plant met

Cereus speciosus. tot stand gebracht in den botanischen tuin te Kew. Deze kruising was een zeer gelukkige, de plant heeft de goede eigenschappen zoowel van den vader als van de moeder, het is een sterke, snel groeiende, goed bloeiende hybride, die nooit een eigen naam heeft gekregen.

Over het algemeen zijn er van de Phyllo's slechts kruisingen in den handel, zooals *Phyllocactus hamburgensis* met korte, gedrongen leden, die jaarlijks met rose bloemen overdekt zijn, en de planten uit de Cooperiklasse, met groote sterk geurende, witte bloemen, welke zich, als gevolg van het nachtcactusbloed, dat in hun

Rose bloeiende Phyllohybride. Kamercultuur.

Foto Jarman.

aderen vloeit, desavonds openen. Stekken van deze laatste bloeien niet zoo vlug als die van andere Phyllo's. Bij de Cooperiklasse kan men pas bloemen verwachten, als de tamelijk lange stelen houtachtig geworden zijn. De witbloemige en ook crémekleurige Phyllo's bloeien later dan de roode. Als het dan in de kamer wat te droog en te zonnig wordt, kan men deze planten buiten zetten en ze weer in de kamer plaatsen als de bloemen opengaan. Dat de knoppen hierbij zouden afvallen, is niet juist. In de droge kamerlucht verdient het aanbeveling na zonsondergang de bladeren van de Phyllo's te bespuiten met lauw water. In de wintermaanden houden we

de aarde droog, ongeveer van half October tot begin Maart; een langdurige rustperiode in den winter, bevordert het bloeien in den zomer. Als het mooi warm weer wordt, geven we rijkelijk water. Op het einde van den winter is het goed wat kunstmest te geven. Te veel dierlijke mest veroorzaakt bij de witbloemige Phyllo's vaak zwarte vlekken op de bladeren, *Phyllocactus Ackermannii* is niet bang voor wat koemest. Als grondmengsel gebruiken we losse blad-aarde, die niet geheel verteerd behoeft te zijn, met wat grof zand en kleine stukjes houtskool en als we dat artikel rijk zijn, wat drogen koemest. Groote planten kunnen zonder bezwaar drie of vier jaar in denzelfden pot blijven staan, als we 's zomers niet vergeten een paar keer te gieren. 's Zomers plaatst men Phyllo's buiten op een eenigszins beschaduwde plaats.

De algemeen als kamerplant gekweekte lidcactus *Zygocactus truncatus*, vroeger *Epiphyllum truncatum* genaamd, behoeft geen aanbeveling. Ook deze plant is een epifyt, zij mag dus nooit in de brandende zon staan en moet vooral 's zomers vaak besproeid worden. Op het einde van den zomer geven we deze plant wat minder water, totdat de bloemknoppen als kleine ronde puntjes te voorschijn komen. Daar deze plant 's winters bloeit, moeten we ook in dien tijd, totdat ze uitgebloeid is, geregeld water geven, dat nooit koud mag zijn; staan de planten in een kamer, waar gestookt wordt, dan moeten we ook 's winters zoo nu en dan met lauw water spuiten. Meestal wordt slechts de paars-roodbloeiende plant gekweekt, doch er bestaan verschillende variëteiten met karmijnroode, donkerroode of zacht rose bloemen.

Epiphyllum Gaertneri wordt meestal geënt verkocht. Daar deze plant in het vroege voorjaar bloeit, mag ze 's winters niet zooveel water hebben als *Epiphyllum truncatum*.

Onder de *Echinopsen* kunnen de meest bekende soorten uitstekend als kamerplant dienst doen, vooral ten plattelande ziet men vaak voor de ramen van boerenwoningen mooi bloeiende *Echinopsen*. Deze planten hebben in de streken, waar ze voorkomen, ook geen langdurige hitte, gepaard met droogte te verduren.

Van de *Echinocactussen* zijn de oude, bekende soorten: *minusculus*, *concinus*, *Otonis* en *mammulosus* voor de kamer geschikt, van de *Mammillaria's* o.a. *Wildii*, *decipiens*, *pusilla*, *elongata*, *bocasana* en *rhodantha*. Wanneer men sommige *Mammillaria's* in de kas geen voor de zon beschermd plaatsje geven kan, staan ze beter in de kamer, waar ze dan vaak veel beter bloeien.

Cereus speciosus is een eerste klasse kamerplant en als zoodanig veel te weinig bekend. Het is een sterke plant met drie- of vierkantige takken, die wel groot wordt, doch nooit woest en die gemakkelijk aan te binden is. Ik ken deze plant, gekweekt voor een raam op het Noord-Oosten in een vrij nauwe straat. Ze bloeit ieder jaar schitterend, nota bene in een geglazuurden sierpot. Zelf kweek ik ook al vele jaren een *speciosus* met succes in de kamer; de behandeling is gelijk aan die van *Phyllocactus*. De bloemen met hun prachtige paarsroode kleur met blauwachtigen weerschijschijn duren langer dan die van *Phyllocactus*. De plant is 's winters ook mooi. de forsche takken zijn voorzien van witte doornbundeltjes, waaruit de grootere gele doorns ontspruiten.

Cereus Silvestrii is zeer gemakkelijk in de kamer in bloei te krijgen. Men moet deze plant na den bloeitijd. dus in den zomer op een voor de brandende zon beschermde plaats zetten, waar zij dan rijkelijk nieuwe stammetjes maakt.

Het mooiste staaltje van kweekkunst in de kamer is het in bloei brengen van de Koningin van den Nacht. Wanneer dat gelukt, geeft het meer genot, dan wanneer de plant in de kas in bloei komt, omdat men het groeien en open gaan van den knop van uur tot uur veel meer meemaakt, wanneer de plant huisgenoot is geworden. Mevrouw V a l k e m a, Den Haag, die de plant meermalen in huis in bloei kreeg, vertelde, dat de laatste week voor den bloei, de knop zóó hard groeide, dat de pot telkens achteruit gezet moest worden, omdat de punt van den knop tegen het glas kwam. De plant stond in de slaapkamer met centrale verwarming (het was in 1938 toen de plant voor het eerst bloeide) voor een raam op het Z.O. Den geheelen winter door kreeg de plant water in een diepen schotel. *Cereus grandiflorus* maakt geen zwaar wortelgestel. In den pot was onderin wat verteerde koemest en daarop tuingrond met bladaarde. Op 24 Juni was de knop 32 c.m. lang. op 25 Juni 's middags 4 uur 34 c.m. Des morgens begon de knop aan de punt los te gaan, om 6 uur 's avonds was deze 10 c.m. open; om 7 uur was de bloem open, om 8 uur geheel open. 's Avonds van 11 uur tot half 12 was de bloem op haar mooist en geurde zeer sterk, om 1 uur 's nachts begon de bloem dicht te gaan, om half 3 was zij totaal dicht en behoorde het wonder van een bloeiende Nachtcactus weer tot het verleden. Een foto van deze plant is afgebeeld op pag. 115 van *Succulenta* 1941.

BOEKBESPREKING

De plantenteelt zonder aarde.

Onder bovenstaanden titel is bij de firma W. P. v a n S t o c k u m & Z o o n t e 's-Gravenhage een boek verschenen van de hand van Dr. Ir. P. C. H e n r i q u e z, handelende over nieuwe cultuurmethoden voor kweekers en amateurs. met name de water-, zand-, grind- en moscultuur.

Zooals bekend is, worden reeds jaren lang in onze laboratoria proeven genomen met verscheidene van bovengemelde methoden, die echter, veelal door onbekendheid, in de practijk geen of weinig toepassing vinden. Met dit boek wordt de aandacht op deze proeven gevestigd en kunnen ook amateurs en kweekers kennis maken met het allernieuwste op dit gebied.

Reeds in 1841 kweekte men als proefneming planten in zand, waaraan oplossingen van minerale stoffen waren toegevoegd. Pas in 1929 werd het idee geopperd, dat het kweeken van planten door middel van zandcultures en watercultures ook in de practijk rendabel zou kunnen zijn. In Amerika werd dit idee met veel enthousiasme ontvangen en honderden wierpen zich op deze nieuwe liefhebberij. De bekende Amerikaansche, opgeschroefde, propaganda welke voor deze cultures gemaakt werd, was waarschijnlijk mede oorzaak, dat de nuchtere Hollanders weinig aandacht aan de toepassing schonken. Met het boek van Dr. H e n r i q u e z wordt ons de stand van zaken klaar en duidelijk voorgesteld en wij komen dan tot de conclusie. dat zich hier, ook voor die cactusliefhebbers die zich tot experimenteeren geroepen voelen, vele nieuwe mogelijkheden voordoen.

Ter inleiding zijn eenige hoofdstukken gewijd aan de stofwisseling van de plant, de elementen, die bij het leven van de plant een rol spelen en de functie van den bodem. Hierna worden de grondslagen van het kweeken zonder aarde behandeld. We onderscheiden de water-, zand-, grind- en moscultuur.

Niet alleen met plantenstekken worden buitengewone resultaten verkregen, maar ook het zaaien van allerlei soorten schijnt met de zand-, grind- of moscultuur verrassend goed te gan. Zoo zijn b.v. de Balsamine, Lage O.I. Kers, Petunia en zelfs Lathyrus zeer geschikt om op die manier, voor een zonnig venster, met goed gevolg te worden gezaaid.

Voor de toepassing op kleine schaal wordt gebruik gemaakt van jampotten, vlakke schalen, e.d., doch wanneer wij de cultuur op

grootere schaal willen toepassen, worden bij voorkeur houten bakken gebruikt, die met asfalt bekleed zijn.

Na een uitvoerige bespreking der verschillende methoden, worden nog eenige woorden gewijd aan de electriche verwarming en verlichting bij de plantenteelt, waarna ten slotte een bespreking van de te gebruiken chemicaliën volgt. De voedingsoplossingen: stikstof, fosfor, zwavel, calcium, magnesium, ijzer, borium, mangaan, zink en koper moeten in den vorm van zouten worden toegevoegd, zoodat zij in water oplosbaar zijn. Voor proefnemingen op kleine schaal is het aan te bevelen de verschillende chemicaliën geconcentreerd in voorraad te houden.

De vraag, die vanzelfsprekend direct bij den cactuskweeker rijst is, of er ook bij het kweeken van cactussen goede resultaten verkregen zullen kunnen worden met deze nieuwe kweekmethode. Reeds jaren geleden werden met min of meer gunstig resultaat wel eens proeven genomen met de watercultuur voor cactuszaailingen. De cactuskweeker verlangt dicht- en langbedoornde planten en dit wordt niet bereikt door de planten tot een snelleren groei te drijven, zoodat hij geen behoefte heeft aan een methode, waarvan dit het gevolg is. Een andere wensch is, dat onze cactussen een goed ontwikkeld wortelgestel zullen hebben en maar al te vaak staan wij er machteloos tegen, dat bepaalde planten, door gebrek aan wortels, uitdrogen en doodgaan. In het bijzonder denken wij aan de mooie importen, die wij zonder wortels ontvingen en aan onze teleurstelling, wanneer wij ze, na een kwijnend bestaan, in den aschbak konden werpen. Voor de cactussen, met uitzondering waarschijnlijk van Epiphyllum, Phyllo, Rhipsalis, e.d., achten wij de toepassing van deze cultuurmethoden minder geschikt, doch voor de vorming van een krachtig wortelgestel zou een *tijdelijke* toepassing zeker een uitkomst kunnen zijn. De daad en het woord zijn thans aan hen, die zich met ernstige proefnemingen op dit gebied willen bezighouden. Wij raden hen aan, zich dit, voor alle plantenliefhebbers en -kweekers zoo interessante boekwerk, aan te schaffen en verzoeken hen ons op de hoogte te willen houden van de door hen verkregen resultaten. In het 180 blz. tellende boekwerk, dat voorzien is van een aantal afbeeldingen, om, van planten, die door middel der nieuwe methoden gekweekt zijn, wordt de stof, hoewel hier en daar wat beknopt, zeer duidelijk behandeld, De prijs ervan bedraagt f 4.50. Het is opgenomen in de bibliotheek van „Succulenta”.

M. W. B. VAN OOSTEN.